

teesie

2021–2022 1(86)

Ten duosiu jums ganytojų pagal savo širdį... (Jer 3,15)

- 2** Vysk. Darius Trijonis
GANYTOJO ŽODIS
- 4** Klr. Linas Braukyla ir
klr. Titas Misevičius
**TARNYSTĖ – PILIGRIMYSTĖ
GANYTOJIŠKOS ŠIRDIES LINK**
- 7** Kun. Gabrielius Satkauskas
KVEPĖTI AVIMIS
- 8** Kun. Valdemar Širvinski
**NEBIJOTI IŠŠŪKIŲ
SUPANAŠĖJANT SU
KRISTUMI – GERUOJU
GANYTOJU**
- 12** Naujieji seminarijos dėstytojai
SUSIPAŽINKIME
- 15** Klr. Miroslav Ulevič
IŠ SEMINARIJOS GYVENIMO
- 17** Klr. Deividas Stankevičius ir
klr. Martynas Kandratavičius
SOCIALINĖ AKADEMIJA
- 19** Trečiakursių mintys apie įvilktuvių šventę
**ANTAI REGIU DIEVO BUVEINĘ
TARP ŽMONIŲ**
- 21** Klr. Bronius Jarukas
**KAI VIEŠPATS PAŠAUKIA Į
SAVO ŪKĮ**
- 23** Diak. Robert Voičan
**GANYTOJAS IR ŽVEJYS PAGAL
JO PAVEIKSLĄ**

Brangus skaitytojai,

pristatome Tau Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijos klierikų leidžiamo žurnalo „Teesie“ aštuoniasdešimt šeštąjį numerį: „Ten duosiu jums ganytojų pagal savo širdį, – jie ganys jus išmintingai ir protingai“ Jer 3,15. Šiame leidinyje gilinamasi į akademinį mokslą ir formacijos metų temą: „Panašėti į Kristų – Gerąjį Ganytoją“. Anot popiežiaus Pranciškaus, kiekvienas pašauktasis turi atsiduoti savo ganomųjų kvapui. Šis kvapas įgaunamas palaipsniui būnant su žmonėmis. Būtent seminarija yra pirminė vieta, kurioje Dievas brandina pašaukimus, ruošia būsimus kunigus tarnystei, padeda tapti Ganytoju pagal Kristaus paveikslą ir suteikia galimybę išsiugdyti reikiamas savybes. Linkime kiekvienam skaitytojui atrasti sau tinkamų įžvalgų šio numerio straipsniuose.

„Teesie“ redakcija

Titas M., Miroslav U., Tautvydas D., Miroslav D.

Ganytojo žodis

Vysk. Darius Trijonis

Netikėtai pakviestas pasidalinti savo mintimis šiame „*Teesie*“ leidinio numeryje, noriu pasidžiaugti brandžia Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijos bendruomene ir palinkėti visiems šv. Šeimos globėjo Juozapo pavyzdžiu nuolat leistis būti Dievo vedamiems, žengiant drąsiai per gyvenimo netikėtumus. „Žinome, kad viskas išeina į gera mylintiems Dievą, būtent jo valia pašauktiesiems“ (Rom 8, 28), – tai žodžiai, kuriuos turime ištarti ne tik lūpomis, bet ir atkartoti kiekvienu savo širdies virpesiu kasdienybės vingiuose. Paprastai, švenčiant Pirmąsias šv. Mišias, yra atspausdinami paveikslėliai su pasirinktais šv. Rašto žodžiais. Prisimenu, jog kunigystės pradžioje ilgai galvojau, kokie tai galėtų būti žodžiai, kuriuos noriu laikyti savo šūkiu. Atsivertęs Naująjį Testamentą, radau tokią frazę, kuri man giliai įsirėžė į širdį: „Išlipęs į krantą, Jėzus pamatė didžiulę minią, ir jam pagailo žmonių, nes jie buvo tarsi avys be piemens“ (Mk 6, 34). Tuos žodžius ir pasirinkau.

Po daugelio metų galvojau, kaip man sekėsi įgyvendinti tuos žodžius kasdienybėje. Ir tada sukirbėjo mintis: juk Viešpats dažniausiai mus užklumpa nepasiruošusius kokiems

nors iššūkiams. Lipdami į krantą, atsiduriame netikėtoje gyvenimo situacijoje ir tada privalome susimąstyti, ar juntame gailestį tiems, kuriems reikia mūsų pagalbos? Nežinome, kas mūsų laukia rytoj, poryt, tačiau visada turime savyje gaivinti Jėzaus gailestį žmonėms.

Minėtoje Evangelijos eilutėje apaštalai turėjo visai kitą tikslą – plaukė pailsėti po darbų, nes pats Jėzus juos ragino: „Eikite sau vieni į negyvenamą vietą ir truputį pailsėkite“ (Mk 6, 31a). Tačiau apaštalams nepavyko to padaryti, nes jie buvo užklupti žmonių minios, kuriai reikėjo ganytojų. Jėzus žinojo, kas laukia apaštalų kitame krante, tačiau, kviesdamas juos pailsėti, ugdė tikrojo Ganytojo širdį, nes tikrasis pašaukimas nėra skaičiuojamas darbo valandomis. Jis yra pasiruošęs visada atsiverti tiems, kurie laukia. O poilsio valandų dar bus. Bus to laiko ir sau. Svarbu nepasiduoti pagundai bėgti nuo žmonių, dėl kurių esame pašaukti. Palaimingas poilsis yra tik tada, kai žinome, jog yra kas pasirūpina tikinčiaisiais, kai mūsų nėra šalia. Apmąstydamas žurnalo temą ir prisimindamas savo primicijinio paveikslėlio žodžius, galiu tik patvirtinti, kad visus mus Viešpats išbando kaip ir tuos apaštalus.

Turbūt bene labiausiai įstrigusi mano atmintyje 2010 metų piligrimystė į Portugaliją su 30 piligrimų grupe. Kartu su kitu kunigu organizavome trumpą kelionę į Fatimą. Suplanavome, jog lėktuvu nuskrisime į Lisaboną pirmadienį, o penktadienį grįšime. Dviem mikroautobusiukais, kuriuos patys vairavome pasikeisdami, vežėme žmones į įdomias vietas, esančias netoli Fatimos. Tais laikais taupėme pinigus, ieškojome pigesnių būdų, kaip žmonėms parodyti šventas vietas. Pasirinktas piligriminės kelionės būdas mus išvargino. Panašiai kaip ir tiems apaštalams, mums labai norėjosi užtarnauto poilsio.

Paskutinę dieną nuvykome į oro uostą, atidavėme lagaminus ir jau mintyse skridome Lietuvos link. Tada man labiausiai norėjosi tik gerai išsimiegoti. Svajojau, kaip, pasiekęs lėktuvo sėdynę, užsnūsiu, o poilsio per tas dienas tikrai trūko. Tiek nedaug liko, vos valanda iki skrydžio, ir staiga man paskambino pažįstamas iš Lietuvos, kuris pasakė, kad išsiveržė ugnikalnis. Dėl ugnikalnio išsiveržimo, ore susikaupė pelenų debesys, todėl gali būti atšaukti skrydžiai. Aš negalėjau tuo patikėti, nes Lisabonoje švietė skaisti saulė ir apie kokius nors pelenus ore buvo sunku įsivaizduoti. Nerimas pradėjo didėti, kai oro uosto švieslentėje užsidedė žodžiai, teigiantys, kad skrydis atidedamas. Mus pasiekė informacija, jog reikia atsiimti savo bagažą. Skrydžių šiandien nebus. Greičiausiai nebus jų ir rytoj. O kada bus, niekas negalėjo atsakyti. Oro uosto salėje pamatėme neviltes, baimės ir pasimetimo apimtus mūsų organizuotos piligriminės kelionės dalyvius. Ką daryti, nežinojome. Viešpats mus visus kartu išmetė į krantą, kuriame, kaip atrodo, nebus ne tik poilsio, bet greitai baigsis maistas ir nusileis saulė. O kur eiti? Mano kolega kunigas nuėjo pasiteirauti prie informacinio langelio. O aš tada panorau karštai pasimelsti ir nusprendžiau lauke sukalbėti rožinį. Pasirodo, jog malda stipriai veikia. Meldžiantis visada ateina geros mintys. Net ir tada, kai ne visada pavyksta rasti sprendimą, Viešpats mums dovanoja ramybę. Šį kartą Viešpats mūsų pasigailėjo ir davė mintį: kuo skubiau bėgti iki

artimiausių tarptautinių autobusų kasy, įsigyti bilietus iki Paryžiaus, nes tiek toliausiai iš Lisabonos važiuo autobusais. Dievas davė gerus žmones Lietuvoje, kurie užsakė, laiduodami savo pinigais, kitą autobusą į Prancūziją. Taip mes laimingai pasiekėme Lietuvą.

Matydami susirūpinusius piligrimų veidus, kartu su antruoju kunigu supratome, kad jiems turime būti tėvais, kurie parūpins maisto, organizuos kelionę atgal, nepaliks bėdoje. Atsakomybė užgriuvo netikėtai, nebuvo kito pasirinkimo ar galimybės. Kitą savaitę laukė nauji įsipareigojimai – pirmadienį turėjau vykti su Telšių kunigų seminarijos klierikais į Arsą. 2010 metai buvo paskelbti kunigų metais, todėl mes norėjome aplankyti garsųjį kunigų Globėją. Tačiau jis, pasirodo, nelaukė svečių. Taip ir likau nenuvykęs pas kaimo kleboną... Gal Dievas duos kada nors dar kitą progą?

O šiuo metu lankau kitus kunigus, gyvenančius tiek kaimeliuose, tiek miestuose. Ir kiekvieną kartą, kai atvykstu į mažas parapijas, džiaugiuosi, matydamas žmonių entuziazmą ir rūpestį savo bendruomene. Tada negaliu likti formalus ir uždaras. Norisi kiekvieną pastebėti, prakalbinti, nusišypsoti. Maži dalykai, tačiau jie sušildo laukiančių žmonių širdis, palaiko bendrystę.

Tad norisi mums visiems palinkėti negailėti nei jėgų, nei laiko vardan tą, dėl kurių esame šiame pasaulyje. Nes bet koks pašaukimas, ar tai būtų kunigystė, ar kas kita, reikalauja visiško savęs atsidavimo. Tai nėra darbas tik nuo 9 iki 17 val. Tai yra visas mūsų gyvenimo laikas, kuriuo dalinamės su mums patikėtais žmonėmis. Neleiskime, kad jie jaustųsi, kaip tos avys be piemens.

+ Darius Trijonis

Vilniaus vyskupas augziliaras

Tarnystė – piligrimystė ganytojiškos širdies link

Klr. Titas Misevičius ir klr. Linas Braukyla

Klr. Linas Braukyla

Pirmosios kiekvienų mokslo metų seminarijoje dienos yra įsikūrimas, kurį iš karto lydi piligrimystė į Trakus. Ji yra privaloma, ją beveik visuomet patiriame kaip primestą, vėliau kaip pakenčiamą ar net kažkuo žavia, o kartais, diena baigiantis, kaip pasigėrėjimo vertą. Turbūt savo raida ji labai panaši į visus akademinis metus.

Kelias nuo to, kas primesta, iki pasigėrėjimo yra piligrimystė. Taip, visas šis tekstas bus viena didelė alegorija, kaip šių metų patirtis piligrimystės į Trakus metu nušviečia platesnį horizontą, bet juk normalu, mantant mažus dalykus, imti galvoti apie didesnius.

Šiomet manęs paprašė ne tik dalyvauti žygyje, bet ir būti vienu iš jo vedėju. Sutikti buvo lengva dėl vienos priežasties – juk vis tiek žygyje aš turėsiu būti, vienaip ar kitaip. Kad jau turiu galimybę pasitarnauti, kodėl gi ne! Organizatoriai yra bičiuliai, porininkas nebjaurus, reikiamus sugebėjimus turiu, viešumo nebijau. Tik pirmyn.

Taip iš privalėjimo nuslydau į pusiau

privalomą tarnystę. Iš karto kaip dovaną gavau naują perspektyvą. Dabar jau dalyvauti neužtenka, „net dalyvauti“ tapo „tik dalyvauti“, nes atsirado didesnių rūpesčių. Dar daugiau, bendrystė su organizatoriais naują žvilgsnį dar labiau praplėtė. Kiek daug vargo ir rūpesčių kainuoja pasirengimas tam, kad kiti galėtų tiesiog eiti, girdėti, matyti, melstis, džiaugtis, kad jiems būtų gera ir įsimintina, kad jie būtų dar kartą užtikrinti, kad buvimas kataliku yra gyvenimo praturtinimas, laisvės džiaugsmas, laimės šaltinis. Jei aš būčiau dalyvis, aš tuos patyrimus daug labiau įvertinčiau! Tačiau sėdžiu organizatorių kabinete, klausau instrukcijų, matau pavargusius veidus, jaudulį, nerimą. Tikrai nauja perspektyva.

Kas bus su šitais žmonėmis? Turiu galvoje pirmiausiai tuos, kurie viską rengia. Ar jie jaus pasitenkinimą, ar jiems bus atsidėkota, ar jie jausis laimingi, bandydami daryti laimingais kitus? Kiek dar tokių įvykių jie patiria per metus? Kiek metų iš eilės? Man juk tai nauja ir nepakartojama, turbūt pirmas ir paskutinis kartas, tačiau jiems – ne. Aš išeisiu, jie liks. Ką jiems paliksiu?

Prisimenu nesena pavyzdį, kai atnaujinau kontaktą su vienos parapijos jaunimu. Anksčiau toje parapijoje atlikau praktiką, buvau jiems artimas, skyriau laiko. Tas ryšys dar gyvas, tačiau jis kitoks, nes paženklintas žinojimo, kad buvome išskirti ir einame savais keliais. Kitas klierikas yra mano vietoje.

Galima sakyti, kad mūsų praktikos parapijose yra tik pažaidimai: būname ten tik pusę sekmadienio, dažniausiai tik vienerius metus, esame apsaugoti nuo daugybės tos bendruomenės gyvenimo smulkmenų ir vargų, nedirbame realaus sielovadinio darbo. Tačiau paradoksaliu būdu vienas buvimo kunigu aspektas per šį ribotumą tampa tik dar labiau ryškus – tarnaujantis kunigystės charakteris. Kai atvažiuoju tik labai trumpam, nėra iliuzijų, kad esu čia reikšmingas. Belieka tik klaus-

*Piligriminis žygis
„Aušros vartai –
Trakai“ ir Atlaidai
Šiluvoje – naujų
mokslo metų pradžia.*

Šiluvos link.

Kryžiaus kelio maldos akimirka.

ti: kuo čia ir dabar galiu būti naudingas? Kaip galiu patarnauti jums, čia esantiems ir čia pasiliekančiams? Vienas kunigas būtent taip įvardino kunigą, tarnaujančio konkrečiai bendruomenei, uždavinį – tarnauti. Mane tai įtikina.

Diena, kurią praleidau ne tik žygiuodamas, bet ir priverstinai juokaudamas, bendraudamas, giedodamas ir kalbindamas, praėjo keistai greitai. Jos finalas buvo labai smagus šokiai ežero pakrantėje, tačiau tikrasis finalas buvo kitas – pasigėrėjimas, kad vieną dieną padovanojau.

Didžiausias šio pasigėrėjimo vaisius man yra supratimas, kad daugybė tarnystės lašelių ir sukuriu naują širdį, ganytojo širdį, kuri atitinka Kristaus širdį. Tai pirmiena, pažadas ir viltis, kad tokią širdį galėčiau turėti. O viskas prasidėjo nuo pusiau – privalomos tarnystės.

Klr. Titas Misevičius

Šiais mokslo metais man pirmą kartą teko patarnauti visuose Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaiduose Šiluvoje, kurie vyko rugsėjo 7–15 dienomis. Kiekvieną atlaidų dieną meldėmės

IV stoties fragmentas. Jėzus susitinka savo Motiną.

už skirtingų profesijų žmones: mokytojus, kunigus, karius, gydytojus, mokslininkus, žurnalistus. Man, kaip seminaristui, daugiausia teko padėti liturgijoje, nešant lakterną arba smilkytuvą. Bet tarnystė tuo neapsiribojo. Seminaristai buvo atsakingi ir už Marijos valandų giedojimą bazilikoje, rožinio maldos vedimą, kryžiaus kelio vedimą. Dar viena labai svarbi tarnystė buvo budėjimas palapinėje „Turiu tau laiko“. Seminaristai turėjo galimybę išklausti kitą žmogų, kuris ateina su savo bėdomis arba klausimais apie tikėjimą.

Atlaidai tikrai buvo intensyvūs. Dienos tarnystės prasidėdavo anksti ryte ir baigdavosi ▶

Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo koplyčia.

vakare. Kiekvieną rytą bazilikoje kartu su savanoriais, kunigais meldavomės rytmetinių valandų liturgijos maldą. Kaip ši tarnystė ugdė mano širdį ganytojiškos tarnystės link? Širdis žmogui yra gyvybiškai svarbi, bet širdyje taip pat gimsta mūsų geri, o kartais ir blogi troškimai. Atlaiduose supratau, kad per mano rankas, žodžius Dievas daro savo darbus. Aš esu tik įrankis.

Kaip minėjau, dažnai teko melstis rožinį. Pamaldumas Marijai seminaristui yra labai svarbus. Dangiškoji Motina mus visada lydi ir saugo. Kasdien bazilikoje vykdavo Švč. Sakramento adoracija. Proga sustoti, pailsėti, padėkoti Dievui už malones ir visus sutiktus žmones. Juk svarbu, kad Kristus tabernakulyje nebūtų paliktas vienišas. Malda pakeičia širdį. Juk Kristus irgi skirdavo daug laiko maldai. Skaitome: „Labai anksti, dar neprašvitus, Jėzus atsikėlęs nuėjo į negyvenamą vietą ir tenai meldėsi“ (Mk 1,35).

Prisimenu, kad Šiluvoje visą dieną būdavau su kunigišku rūbu – sutana. Labai svarbu nešioti šį rūbą, kad kiekvienas žmogus pastebėtų, jog aš priklausau Dievui ir Bažnyčiai. Kasdien dalyvavau Eucharistijoje, kuri yra „sakramentinis Kristaus mirties ir prisikėlimo atminimas, realus

ir veiksmingas vienintelės atperkamosios Aukos, krikščioniško gyvenimo ir visos evangelizacijos šaltinio ir viršūnės atkartojimas, kunigiško tarnavimo pradžia ir tikslas, nes „visos bažnytinės tarnybos ir apaštalavimo darbai yra susiję su šventąja Eucharistija ir į ją nukreipti“.

Atlaiduose buvo daug savanorių, ypatingai jaunų žmonių. Bendrystė ir nauji draugai taip pat labai svarbūs seminaristui pašaukimo kelionėje. Jėzus irgi buvo su dvylikos apaštalų būriu: „Jėzus užkopė ant kalno ir pasišaukė, kuriuos pats norėjo, ir jie atėjo pas jį. Ir jis paskyrė Dvylika, kad jie būtų kartu su juo ir kad galėtų siųsti juos skelbti žodžio ir jie turėtų galią išvarinėti demonus“ (Mk 3, 13-15).

Šiais mokslo metais ir seminarijoje daug mąstysime tema: „Panašėti į Kristų – Gerąjį Ganytoją“. Koks ganytojas yra geras? Jėzus apie save taip kalba Evangelijoje pagal Joną: „Aš – gerasis ganytojas. Geras ganytojas už avis guldo gyvybę“ (Jn 10,11).

Taigi atlidai baigėsi, bet dabar reikia žvelgti toliau, į priekį. Tegul Šventasis Juozapas, mūsų seminarijos globėjas, laimina ir lydi kiekvieną seminaristą jo pašaukimo kelyje. ■

Piligrimai rašo intencijas.

Bendra visų piligriminio žygio dalyvių nuotrauka.

Eucharistijos šventimas Šiluvos atlaiduose.

Akimirka iš Trakų bazilikos.

Kvepėti avimis

Per kunigystės Šventimus vyro delnai patepami šv. krizma. Čia galime atpažinti paralelę su Krikšto sakramentu, kai Dievo vaiko galva taip pat patepama tuo pačiu aliejumi. Tai yra neišdildomas ženklas, antspaudas, bet taip pat ir Kristaus kvapas, šventumo kvapas. Šia prasme, žvelgiant į garsiąją, gražią ir aktualią Popiežiaus Pranciškaus ištara, kad „ganytojas turi kvepėti avimis“, galima sakyti, kad jau pats Bažnyčios paskyrimas jai tarnauti, būti ganytoju tikintiesiems tam tikra prasme ganytojus padaro panašius su ganomaisiais, o ne tik juos išskiria. Pradžioje per Krikštą iš Dievo gautas Kristaus kvapas, kuriuo kvepia visos Kristaus pažymėtosios avelės, per Šventimus dar labiau sustiprinamas. Verta pažvelgti į šią mintį apie bendrą kvepėjimą Kristumi iš dvasinės pusės, nors, žinoma, Popiežius šiuo atveju kalba labiau pastoraciškai.

Kunigas, kaip ir kiekvienas krikščionis, anot Kristaus, yra pasaulyje, bet ne iš pasaulio. Pašauktas įsigerti ne tiek pasaulio dvasios kvapu, kiek iš bendrystės ir meilingo buvimo su jam pavestaisiais kvapu. Būti arti jų, pažinti žmonių sunkumus ir laimėjimus, veikia būti jų gyvenimo aktualijose nei tik domėtis jomis.

Ganytojui patikėta valdžia Bažnyčios yra suprantama kaip „*amoris officium*“ – meilės tarnystė. Tad šitai yra pirmoji ir svarbiausia sąlyga, kurią rei-

*Popiežiaus
Pranciškaus ištarmės
apie kvepėjimą avimis
teologinė reikšmė*

Kun. Gabrielius Satkauskas

kia atitikti, remiantis Popiežiaus ištara. Visa, kas atliekama Dievo tautoje ir dėl jos daroma, yra iš meilės Dievui. Prisiminkime Petro ir Jėzaus pokalbį. Petriui trisryk išpažįstant meilę Kristui, jam buvo triskart pavesta ganytojo tarnystė.

Šv. Paulius rašo, kad „Kristaus meilė valdo mus“. Šiuos žodžius galima būtų laikyti kiekvieno ganytojo *moto*, jo tarnavimo šūkiu. Meilė, kuri kyla iš Dievo, visus vienija ir suteikia visiems tą patį dievišką kvapsmą, skatina ganytoją gerai išmanyti socialinius klausimus, taip pat ir politines realijas, bet labiausiai – Evangeliją. Ganytoją

valdanti meilė padeda jam neužsidaryti saugiame apolitiškumo bokšte, bet taip pat ir neįsivelti į politikavimo bangas. Meilės kupina ganytojo tarnystė skatina jį ne tik teoriškai pažinti žmonių gyvenamą tikrovę, bet ir praktiškai susipažinti ne su paskirais ar mėgstamais visuomenės sluoksniais bei socialinėmis žmonių grupėmis, bet be išimties su visais – jaunais, senais, praktikuojančiais tikėjimą ar net atmetančiais jį, nes Kristus kentėjo ir prisikėlė dėl visų.

Pastoracinė meilė yra būtina žmonių vedimui į Malonės gyvenimą. Tai ir yra ganytojo misija – vesti Dievo pateptuosius į Kristų, į Gyvenimą, tačiau ►

tai būtų neįmanoma, jei pats ganytojas negyventų kartu su avėlėmis. Kvėpėjimas avimis liudija, kad ganytojas būna kartu su jomis. Ne retkarčiais, bet visada ir įvairiausiai būdais – ar tai būtų zakristija, ligoninė, brolių bei sesių namai, ar socialiniai tinklai. Šiam nuolatiniam buvimui graso funkcionalizmo pagunda, kuri veda į tarnystės kaip etato suvokimą, darbo valandas ir jų apskaičiavimą. Meilė neskaičiuoja, netaupo, ji aukojasi. Taip, ji tai daro protingai ir išmintingai, dėl meilės Dievui ir Jo mylimiems žmonėms.

Linkiu mums visiems Kristaus meilės dvasios, kuri valdytų mus, o kvėpėjimas avimis tuomet bus kaip to mūsų degimo dėl ganomųjų ženklas bei liudijimas.

„Kristaus meilė valdo mus, įsitikinusių, kad jei vienas mirė už visus, tai ir visi yra mirę. Jis yra miręs už visus, kad gyvieji nebe sau gyventų, bet tam, kuris už juos numirė ir buvo prikeltas“ (2 Kor 5, 14-15). ■

Popiežius Pranciškus

Kun. Valdemar Širvinski

Nebijoti Kristumi

„To dar nebuvo!“ – tokį ar panašų komentarą jau ne kartą teko išgirsti, kai atsakau klausiantiems, kiek šiemet įstojo į kunigų seminariją. Iš tiesų, metai iš metų drastiškai mažėjančiant besidominčiųjų kunigystės pašaukimu, viešoje erdvėje ir privačiuose pokalbiuose kyla įvairiausių pasvarstymų, kodėl taip vyksta. Sunku nustatyti vienareikšmišką priežastį. Manau, kad vis dėlto drąsiau turėtume kalbėti ne apie pašaukimą, bet apie pašauktųjų krizę (-es), nes Dievas tikrai nenustojo kalbinti ir kviešti į šią kilnią misiją. Tad su kokiais iššūkiais šiandien susiduria jaunuoliai, kad jie taip nedrąsiai atveria arba visai neatveria seminarijos durų? Kokie sunkumai juos lydi pradėjus pasiruošimą kunigiškai tarnystei, trokštant panašėti į Kristų ir tarnauti, kaip Jis? Kur jiems ieškoti pagalbos ir padrąsinimo? Pasiremdamas popiežiaus Pranciškaus įžvalgomis ir tikrai nepretenduodamas į galutinius ir neginčijamus atsakymus, kviečiu apie tai kartu pasvarstyti.

Žema savivertė. Kartais jaunuoliai save vertina kaip nevertus ar nepajėgius tokiam gyvenimui. Kodėl? Už to dažnai slypi sunkios gyvenimiškos patirtys iš praeities: liguisti santykiai šeimose ar tų santykių nebuvimas, ankstyvos priklausomybės, asmenybių sutrikimai ir tapatybės problemos. *Brangūs jaunuoliai! Į Krokuvą atvykote susitikti su Jėzumi – šiais žodžiais*

iššūkių supanašėjant su – Geruoju ganytoju

Šventasis Tėvas pradėjo savo kalbą šv. Mišiose per Jaunimo dienas Krokuvoje 2016 m. Remdamasis evangeliniu pasakojimu apie Zachiejų, popiežius Pranciškus parodė, kaip Jėzus keičia kiekvieno žmogaus gyvenimą. Tačiau šie pokyčiai nėra lengvi, nes, kaip pažymėjo popiežius, kelyje pas Jėzų galime susidurti su sunkumais, vienas iš jų – „žemas ūgis“. Tai gali pasireikšti mūsų gyvenime per žemą savivertę ir nepasitenkinimą. Tačiau visada turime prisiminti, kad Dievas mus myli tokius, kokie esame, ir joks suklūpimas nepakeičia šios nuostatos: *Dievui brangu tai, kas tu esi, o ne tai, ką turi: jam visiškai nesvarbu, kokius dėvi drabužius ar kokiu mobiliuoju telefonu naudojiesi, jam nesvarbu, ar laikais mados, jam rūpi tu kaip toks. Jo akyse tu esi vertingas, ir tavo vertė – neišmatuojama* (Homilija, 2016 m. liepos 31 d.).

Individualizmas. Be savęs nuvertinimo dažnai žmogaus tyko kitas kraštutinis – pernelyg aukštas savęs iškėlimas, ką paprastai įvardinam visuomenėje giliai įsikerojusio individualizmo pavadinimu. Karjera, darboholizmas, savirealizacija ir hiperindividualizmas praktikuojant tikėjimą. Popiežius, primindamas egiptiečių posakį: „Aš, o po manęs tvanas“, demaskuoja šią laikyseną, sakydamas: *„Tai egoistų pagunda, kurie pakeliui praranda savo tikslą ir užuot galvoję apie kitus, jie galvoja apie save, dėl to nepatirdami jokios gėdos ir netgi save pateisindami. Bažnyčia yra tikinčiųjų bendruomenė, Kristaus Kūnas, kur vieno nario išgelbėjimas yra susijęs su visų šventumu* (plg. 1 Kor 12, 12–27; *Lumen gentium*, 7). *O individualistas yra skandalų ir konfliktų priežastis*“ (Kalba, pasakyta dvasininkams ir seminaristams Egipte, 2017 04 29). Laikantis šios logikos, sunku priimti sprendimą paaukoti savo gyvenimą dėl kitų. Taip yra todėl, kad apsisprendimą visada lemia tam tikri apribojimai, savo siekių atsiskyrimas ir kartais poreikis iš esmės keisti savo mąstymą. Viešėdamas Lietuvoje, Pranciškus ragi-

no: *„Eikime prieš srovę nepasiduodami tam individualizmui, kuris izoliuoja mus nuo kitų, padaro mus egocentriškus ir pasipūtusius, besirūpinančius tik savo įvaizdžiu ir savo gerove. Susirūpinusius savo įvaizdžiu, tu, kaip aš atrodau. Apigailėtina gyventi priešais veidrodį, apigailėtina. Gyvenimas gražus su kitais*“ (Susitikimas su jaunimu, 2018 09 22).

Tikėjimo krizė šeimoje. Jau tuoj pradėsim rašyti į raudonąją knygą tas šeimas, kurios dar susirenka bendrai malda ar kartu keliauja į sekmadienio šv. Mišias. O vertėtų prisiminti, kad būtent šeima yra pirmoji ir svarbiausia rūpesčio pašaukimo vieta. Reikšmingi yra žodžiai, kuriuos šv. Jonas XXIII pasakė pasauliečiams vienos audienijos metu: „Duokite man šventų šeimų, o aš jums duosiu šventų kunigų.“ Būtent šeima lemia vaikų ir jaunuolių požiūrį į Dievą ir žmones, į gyvenimą ir save patį. Pagrindinis šeimos uždavinys yra supažindinti vaikus ir jaunimą su šios meilės, kurios Dievas mus moko, ►

Propedeutinio kurso ugdytojo mintys apie seminarijos formacijos pradžią

Kun. Valdemar Širvinski

10 ryšiu. Tai ne tik emocinė meilė ar meilė, ieškanti geros nuotaikos. Tai realistiška meilė, pagrįsta aiškia tiesa apie žmogų, jo prigimtį, ribotumus, siekius ir pašaukimą. Tai pasiaukojanti ir reikalaujanti meilė, tik jos veikiamas jaunimas turi galimybę įveikti savanaudiškumą ir išmokti mylėti Dievą labiau už viską ir mylėti žmogų taip, kaip Kristus mylėjo.

Asmeninės maldos stoka. Vis augantis diferentiškumas tikėjimo atžvilgiu lemia tai, kad dauguma jaunų žmonių šiandien gyvena taip, lyg Dievo nebūtų, pasitenkindami paviršutinišku religingumu, nesugebančiu atsakyti į žmogaus tiesos pažinimo troškimą ar norą suderinti gyvenimą ir tikėjimą. Jaunuliai dažnai jau nieko nelaukia iš Dievo, jo malonė, o ir dažnai Jis pats laikomi gryna abstrakcija, išgalvotais pasakojimais „nepaklusniesiems pagąsdinti“. Nėra asmeninio Dievo – nėra ir asmeninės maldos, kurioje dažniausiai ir gimsta troškimas Viešpačiui tarnauti: *Tai užduotis, reikalaujanti vienatvės ir tylos erdvės, nes tai labai asmenišką sprendimą, kurio niekas kitas už mus negali priimti: „Nors Viešpats kalba mums įvairiais būdais, mūsų darbo metu, per kitus žmones ir kiekvieną akimirką, vis dėlto negalima apsieiti be ilgesnės maldos tyloje, norint geriau suvokti Dievo kalbą, išsiaiškinti tikrąją įkvėpimų, kuriuos tariamės gavę, reikšmę, nurašyti nerimą ir Dievo šviesoje iš naujo sudėlioti savo gyvenimo visumą“ (Christus vivit, 283).* Tad jei jaunas žmogus nesileidžia į gilią maldą, neranda dvasinio vadovo ir nesulaukia paramos kokioje nors bendruomenėje, kuri gyvena su entuziazmu ir tikru tikėjimu, jis vargu ar atsilieps į pašaukimą.

Skandalai. Kiti gi gal priešinasi pašaukimo minčiai, nes gyvena aplinkoje, kurioje piešiami

vien tik neigiami Bažnyčios ir kunigystės įvaizdžiai. Ir, aišku, įvairūs seksualinio išnaudojimo skandalai, kuriuos taip mėgsta išpūsti žiniasklaida, neprišededa prie jaunuolių svarstymų apie dvasininko pašaukimą. Kalbėdamas Romos dvasininkams, Pranciškus pasidalino jo širdžiai mielu Bažnyčios ir kunigystės vaizdžiu: *„Šiandien galime galvoti apie Bažnyčią kaip apie karo lauko ligoninę. (...) Reikia gydyti žaizdas, daug žaizdų! Yra daug žmonių, sužeistų materialinėmis problemomis, skandalais, taip pat Bažnyčioje. Žmonės, sužeisti pasaulio iliuzijų... Mes, kunigai, turėtume būti šalia, arti šių žmonių. (...) Pirmiausia gydyk žaizdą, vėliau atlik sime kitus tyrimus“* (Kalba Romos dvasininkams, 2014 03 06). Tad šiandien Bažnyčiai reikia gerų kunigų, „gydytojų specialistų“, kurie gelbėtų gyvybes, gyvenimus. Niūrių vaizdinių akivaizdoje apie Bažnyčią ir dvasininkiją klierikai, kunigai, vyskupai ir vienuoliai visuomenei privalo paliudyti apie šio pašvęsto Dievui gyvenimo prasmingumą ir grožį. Džiaugsmingas, autentiškas, gilus, susirūpinęs dėl kitų, turintis santykio su Jėzumi patirtį ir tuo noriai besidalijantis su kitais – to iš mūsų, einančių pašaukimo keliu, laukia jaunimas ir kiekvienas tikintysis. Gražios širdies – kupinos tikėjimo, evangelinio gyvenimo pavyzdžio – persmelktos tarnystės dvasios, o ne „mandrų“ dvasingų rūbų reikia šiandien pasauliui.

Apibendrinant. Tiek galvojančiam stoti į seminariją, tiek ką tik įstojusiajam, kaip jau skaitėte, iššūkių pakanka, o ir šį trukdžių sąrašą galima būtų dar pratęsti. Mano asmeninė pašaukimo patirtis remiasi 3 pagrindiniais dalykais: ĮKVEPIANTIS KUNIGO TARNYSTĖS PAVYZDYS, JAUNIMO BENDRUOMENĖ, ASMENINĖ MALDA. Į tai, manyčiau, ir reiktų atkreipti dėmesį mūsų para-

pijose, galvojančių apie būsimus seminaristus. Jie nori matyti autentiškai tikintį, užsidegusį noru skelbti Evangeliją ir džiaugsmingai tarnaujantį kunigą (aišku, taip pat seminaristą ar vienuolį), pas kurį būtų galima drąsiai ateiti išpažinties ar asmeninio pokalbio. Jiems reikia bendruomenės – choro, patarnautojų, skautų, ateitininkų, maldos grupelių ar pan. – kad galėtų būti tikinčių ir aktyviai veikiančių bažnyčioje bendraamžių gretose. Tai diskusijų gyvenimiškais ir tikėjimo klausimais vieta, prasmingo laiko leidimo ir vienas kito palaikymo galimybė. Ir galiausiai – visas pastangas vyskupijų, dekanatų, parapijų ar pastoracinių centrų renginiuose reikia sutelkti į asmeninės maldos skatinimą. Reikia liudyti apie maldos galią ir poreikį, reikia burti jaunimo maldos grupes ir mokyti bendrauti su Jėzumi asmeniškai bei bendruomenėje. Tikslas būtų pasiektas, jei jaunas žmogus maldoje Jėzaus nuoširdžiai paklaustų: „Ką man daryti su savo gyvenimu, koks yra mano gyvenimo pašaukimas, kad pats būčiau laimingas ir kitiems pasitarnaučiau? Kokia, Dieve, Tavo svajonė dėl mano gyvenimo?“

Ar šitie sunkumai įveikiami? Tai žinoma! Žengiant pirmuosius žingsnius seminarijoje, į pagalbą jaunuoliui ateina visa komanda – kunigų ir pasauliečių savo srities specialistų, kurie palydi į geresnį savęs pažinimą bei nereikalingų baimių demaskavimą ir atmetimą, nemažai laiko skiriama maldai, savanorystei ir įvairių įvairiausiems susitikimams bei nesumeluotiems pokalbiams apie kunigystės pašaukimo džiaugsmus bei iššūkius. Tegul visi sunkumai, trukdantys šiandien atverti seminarijos (ar vienuolyno) duris, būna paskatinimas mums, kurie jau sąžiningai einame krikščioniško, Dievo mums skirtą, pašaukimo

keliu – tiesiog toliau daryti tai, ką darome, geriausiai – su džiaugsmu ir be murmėjimų, o maldoje – nepaliauti prašyti pjūties šeimininko – Gerojo Ganytojo – siųsti tikrų darbininkų į savo pjūtį. Tad, nepaisant visų nuostabiausių pašaukimams „pritraukti“ skirtų programų, esmė visuomet išliks ta pati – kunigystė – tai slėpynys, į kurį atsiliiepti gali padėti autentiškas liudijimas ir malda – „kurioje ir iš kurios gimsta pašaukimai; ir tik per maldą jie gali išstverti ir duoti vaisių“ (Pop. Pranciškus, *Regina Coeli*, 2013 04 21), kurių taip laukia Dievo, tiesos ir prasmės ištroškęs šiuolaikinis žmogus. ■

Pakeliui su Viešpačiu.

Seminarijos koplyčia – nuolatinės maldos vieta.

Propedeutinio kurso studentai su savo vadovu.

Bendra nuotrauka Telšiuose.

Susipažinimas su gimtosiomis studentų parapijomis.

Susipažinkime

Studijomis, malda ir gyvenimu seminarijos bendruomenėje klierikai ruošiasi kunigiškai tarnystei. Per septynerius formacijos metus yra sutinkamas ne vienas žmogus, turintis turtingą žinių bagažą, padedanti gilintis į filosofijos ir teologijos disciplinas. Kviečiame susipažinti su naujaisiais seminarijos dėstytojais. Nusprendėme jų paklausti kelių klausimų: kaip Dievas atvedė iki seminarijos durų, kodėl verta studijuoti dėstomą dalyką. Skirtingi atsakymai tik įrodo, kad vienodų dėstytojų nėra.

Kun. Mindaugas Bernotavičius

Sveiki! Esu kunigas, šiuo metu tarnystę atliekantis Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje. Kunigų negimiau, tad pradžioje noriu šiek tiek papasakoti apie save. Mano gyvenimo istorija prasidėjo 1984 m. liepos 12 d. Druskininkuose. Šiame jaukiame ir ramiame miestelyje gyvenau iki pat įstojimo į kunigų seminariją. Mokiausi Druskininkų Ryto gimnazijoje ir M. K. Čiurlionio muzikos mokykloje. Mokykloje mėgau humanitarinius dalykus ir su ženkliai mažesniu noru krimtau tiksluosius. Muzikos mokykla užpildydavo laisvalaikį ir panašu, kad suteikė pirmąją bendruomeniškumo patirtį. Joje formavosi skirtingo

amžiaus mylinčių muziką vaikų ir jaunuolių bendruomenė, drauge leidžianti laisvalaikį. Be abejo, negalima nepaminėti grybavimo ir uogavimo, kurį žino visas Dzūkijos jaunimas.

Bažnyčia man nebuvo svetima nuo vaikystės. Kartą sesuo mane atvedė į bažnyčios zakristiją. Tapęs šv. Mišių patarnautoju, pradėjau keliauti su Dievu, kuri mane atvedė iki kunigystės. Tikėjimo augime man buvo labai svarbus parapijos klebono pavyzdys. Kunigo, kuris kaip tikras ganytojas rūpinasi savo bendruomene, skirdamas jai savo laiką ir dėmesį. Gimtojoje parapijoje susiformavo jaunimo grupė, kurioje meldavomės, diskutuodavome apie paaugliškus iššūkius, keliaudavome į įvairias rekolekcijas, o vasarą stovyklaudavome.

Troškimas tapti kunigu atėjo palengva, pradžioje kartas nuo karto apie tai pagalvojant, matant kunigą prie altoriaus, o paskui ir išgyvenant norą gyventi Dievui ir kitiems. Po truputį atėjo suvokimas, kad, dovanodamas savo gyvenimą kitiems ir stengdamasis kurti Dievo artumo patirtį žmonių kasdienybėje, galiu būti ir išlikti laimingas. Nutariau rizikuoti ir, baigęs gimnaziją, stojau į kunigų seminariją.

Priimtas į Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminariją pradėjau ruošti kunigystei. Po ilgų 7 metų, 2010 m.

sausio 16 d., buvau įšventintas diakonu. Kai jau atrodė, kad pagaliau galėsiu pradėti darbuotis parapijoje, metams buvau paskirtas Propedeutinio kurso ugdytoju (nuolankumo mokykla nuo pirmųjų dvasininko žingsnių, primenantį, kad tarnauju ne savo norams, o Bažnyčiai). Kunigu buvau įšventintas 2011 m. gegužės 14 d. Po gimimo man tai pats svarbiausias dalykas mano neilgame gyvenime. Baigęs tarnystę seminarijoje, buvau paskirtas Vilniaus šv. Teresės parapijos vikaru ir Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centro globėju. Po kelerių tarnystės metų, 2013 m. išvykau į Romą studijuoti Kanonų teisės popiežiškajame Laterano universitete, kur įgijau kanonų teisės licenciatu laipsnį. Treji metai, leidę patirti Bažnyčios įvairumą ir visuotinumą. Sugrįžęs po studijų į Vilnių, 2016 m. buvau paskirtas asmeniniu Vilniaus Arkivyskupo sekretoriumi ir Vilniaus akademinės sielovados centro vadovu. 2019 m. pradėjau teisėjo tarnystę Vilniaus arkivyskupijos tribunole ir buvau paskirtas rezidentu į Vilniaus šv. Kryžiaus Atradimo parapiją. Na, o dabar vėl sugrįžau į seminariją.

Ar aš šiandien džiaugiuosi rizikavęs pasitikėti savo kuklia dvasine patirtimi ir atsiliepięs į pašaukimą kunigystei? Tikrai taip! Po pirmųjų 10 kunigystės metų laimė būti ku-

Kun. Jokūbas Marija Goštautas OP

nigu niekur neišgaravo, o tikėjimo ir pašaukimo kelionė tęsiasi.

Pradėdamas naują tarnystę, seminarijai linkiu išlikti tikėjimo stiprėjimo, žmogiško paprastumo ir ruošimosi tarnystei vieta. Kunigystė yra be galo brangi Dievo dovana, tad kiek įmanoma tinkamai pasiruošti jos priėmimui tikrai verta!

Kun. Jokūbas Marija Goštautas OP

Esu brolis Jokūbas Marija Goštautas, Pamokslininkų Ordino (dominikonų) vienuolis. Praėjusios vasaros pradžioje, po ilgų vienuolinės formacijos ir teologijos studijų metų Prancūzijoje ir Italijoje, buvau įšventintas kunigu bei paskirtas gyventi ir dirbti Vilniaus šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo dominikonų vienuolyne. Mes, kaip pamokslininkai, mūsų Ordino steigėjo šventojo Dominiko dvasios ir savo vienuolijos charizmos esame kviečiami skelbti Dievo Žodį ir Bažnyčios mokymą pasauliui įvairiausiais būdais pagal kiekvieno brolio išsilavinimą, sugebėjimus bei talentus, kas suteikia mums labai platų veiklos ir tarnysčių diapazoną nuo kultūros bei meno pasaulio iki intelektualinės ir akademinės veiklos.

Pasiūlymas dirbti dėstytoju Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje mane pasiekė netikėtai, jau einant į pabaigą paskutiniams mano studijų metams Romoje, kur studijavau krikščioniškųjų Rytų bei ortodoksų teologiją ir dvasingumą Popiežiškajame Krikščioniškųjų Rytų studijų Institute prie šv. Grigaliaus Didžiojo Universiteto. Šis pakvietimas man sukėlė dvejetainę reakciją: pirmausia apsidžiaugiau, kad turėsiu galimybę savo studijų žinias perduoti besiruošiantiems kunigiškai

tarnystei, tačiau taip pat supratau, kad tai bus iššūkis man, nes, pats dar tik išėjęs iš studento suolo, turėsiu imtis dėstytojo tarnystės, kurioje patirties turiu labai mažai. Tačiau į viską žiūriu su pasitikėjimu, jeigu Dievas atvedė mane iki seminarijos durų ir į jos bendruomenę, tai Jis tikrai pats ir lydės tolimesniame kelyje.

Seminarijoje dėstau Patristiką ir Patrologiją – studijų sritį, nagrinėjančią senąją krikščionių raštiją, kurios branduolys yra Bažnyčios Tėvai ir jų raštai. Šios srities studijavimas nėra kažkoks „archeologinis“ užsiėmimas, kurio metu mes nupučiame amžių dulkes nuo senovės reliktų ir su pincetu čiupinėjame jau beveik baigiančius sutrupėti pergamentų ar papirusų lapus. Tai yra prisilietimas prie pačių Krikščionybės šaknų, susitikimas su mūsų tikėjimo tėvais, kurie nuo pat pirmųjų amžių dirbo dėl mūsų tikėjimo grynumo ir vedė tikinčiuosius prie susitikimo su gyvuoju Kristumi ir autentišku apaštalu mokymu. Jų rūpestis mus pačius – jau esančius ar dar tik būsimus ganytojus – moko jausti rūpestį dėl Dievo tautos ir tikėjimo liudijimo autentiškumo, kad kiekvienas atrastų tikrąjį kelią į šventumą bendrystėje su Tėvu per Sūnų šventoją Dvasioje.

Linkiu visai kunigų seminarijos bendruomenei turtingų bei dvasiškai vaisingų metų, augimo dvasinėje brandoje metų, kad kiekvienas jaustume atsakomybę vieni už kitus, ir kad kartu, patys ieškodami gilesnio ir tikresnio santykio su Dievu, galėtume žengti tarnystės mūsų broliams ir sesėms keliu, nes „Dievo garbė – tai gyvas žmogus, o žmogaus gyvenimas – tai matyti Dievą“ (šv. Irenėjus Lionietis).

Dėst. Alyvdas Jokubaitis

Šalia prasmingų dalykų dabartiniuose Vakarų universitetuose išrandami vis nauji jaunų žmonių protų tvirkimo būdai. Siaučia madingų, su tiesa prasilenkiančių ir mažai prasmingų žodžių vėjai. Šį rudenį Dievas mane atvedė iki seminarijos durų, kur jauni žmonės vaikščioja dvasios formavimo keliais. Atėjau kojomis į vietą, kur ne kojomis reikia žengti į žmogui svarbiausią, bet modernios visuomenės į tolimesią pakraštį nustumtą dvasinio gyvenimo erdvę.

Dėst. Alyvdas Jokubaitis

Paklauskite politikų ir politikos mokslininkų: „Kas yra politika?“ ir greitai suprasite, kad jie nežino (To galite paklausti savo kolegos klieriko Lino Braukylos, kuris buvo puikus politikos mokslų studentas. Nors geriau Lino neklauskite, nes jis turėtų į šį sunkų filosofinį klausimą neatsakyti...) Aristotelio nuomone, žmogus yra politinis gyvūnas. Tomas Akvinietis tik vienu žodžiu papildė Aristotelio mintį – *homo est naturaliter animal politicum et sociale*. Pabandykite paaiškinti, kuo buvimas socialiniu gyvūnu skiriasi nuo buvimu politiniu gyvūnu? Nepavyko rasti atsakymo? Vadinasi, būtinai turite lankyti politinės filosofijos paskaitas ir seminarus.

Nepasiduokite polinkui gilintis į save, kuris yra pagrindinė sieslos tinkamas, o kartu ir politikos priežastis.

Kun. Rimas Skinkaitis

Kiekvieno jaunuolio kelias į kunigystę būna skirtingas. Vienus paskatina tėvai, kitus – gal gražus kunigo pavyzdys. Mane nei viena, nei kita. Kunigu norėjau būti nuo pat tada, kai save atsimenu. Negalėjau logiškai pagrįsti ar paaiškinti, kodėl to noriu, bet bažnyčia visada traukė ir nuo vaikystės buvo labai aišku, kad noriu būti kunigu.

Trinitologija yra vienas ir dogmatinės teologijos traktatų, kuriame gilinamasi į vieną svarbiausių ir kertinių mūsų tikėjimo tiesų. Tikėjimo tiesų pažinimas krikščioniui ypač svarbus dalykas. Tikėjimas – tai santykis su Dievu. Santykiai veikia, įtakoja, formuoja žmogų. Santykių kokybė didele dalimi priklauso nuo to, kaip žmogus pažįsta savo partnerį. Tikėjimo tiesų pažinimas, tai paties

Kun. Mindaugas Bernotavičius

Kun. Rimas Skinkaitis

Dėst. Simonas Baliukonis

Kun. Ričardas Doveika

Dievo, Jo veikimo pažinimas. Todėl geriau pažįstant, kuo ir kaip gyvena Švenčiausioji Trejybė, iš vienos pusės, galima geriau suprasti patį Dievą, iš kitos pusės, mokyti savo gyvenime taikyti Dieviškosios Bendrijos gyvenimo ir santykių principus.

Turiu lūkestį, kad seminaristai būtų žmonėmis, kuriems rūpi kitų žmonių išganymas, kad svarbiausias jų gyvenimo siekis sutaptų artimas Kristaus misijai: „Aš atėjau, kad žmonės turėtų gyvenimą, – kad apsieiai jo turėtų“. (Jn 10,10)

O palinkėti noriu jaunatviško veržlumo, entuziazmo, ieškojimų jau dabar. Darbai padaromi ne tada, kai laukiama, o tada, kai jie daromi. O jei dirbant pasitaiko klaidų ar nesėkmių, linkiu nenusiminti, nes tai pamokos, kurios daro žmogų stipresnį ir brandesnį. Linkiu nenuleisti rankų, atsitikus nesėkmei, ir mėginti dar kartą.

Dėst. Simonas Baliukonis

Pažintį su klasika, apskritai ir graikų kalba, pradėjau vedamas kelių motyvų – noro pažinti pasaulį per filosofiją ir noro pažinti pasaulį, ant kurio augo krikščioniškoji mintis. Galiausiai supratau, kad man Antikos kultūra ir jos kalbos įdomios ne tik kaip įrankis, bet ir savaime. Taigi, ir mano interesai dažnai apjungia kelias ar net visas šias – filosofijos, teologijos, klasikinės filologijos – sritis. Tačiau ne tik moksle. Graikams (o ypač iki šiol pagrindiniam mano studijų autoriui Platonui) pedagogika ar *paidėja* buvo be galo svarbus užsiėmimas. Galbūt dėl to gana greitai ir aš iš pradžių svarstydama apie mokytojo ir mokinio santykį, o

vėliau ir per praktiką pradėjau laikyti ugdymą itin reikšmingu.

Kaip, viena vertus, krikščioniško, kita vertus, antikinio konteksto žmogui galimybė prisidėti prie Seminarijoje vykstančio ugdymo man yra dovana. Tiesą sakant, nežinau, kaip taip sutapo, jog esu čia, mat iki šiol neturėjau tiesioginio ryšio nei su Seminarija, nei su buvusiais jos graikų kalbos dėstytojais. Tad belieka dėkingai priimti šią galimybę ir nežvelgti į ją tik kaip į atsitiktinumą.

Dar prieš pirmąją paskaitą žinojau, kad kalba, o dargi tokia, kuri niekam nebėra gimtoji, vargiai studentų gali būti laikoma daug laiko ir jėgų vertu užsiėmimu. Tačiau graikų kalba yra visur (vien šiame tekste jau pavartojau aštuonias graikiškas šaknis), o ypač Bažnyčiai svarbiose kontekstuose. Naujasis Testamentas, liturgija, teologiniai ir filosofiniai konceptai, Septuaginta, šiuos tekstus ir sąvokas aptarianti mokslinė literatūra, ikonos – visiems šiems dalykams pažinti reikalinga graikų kalba ar bent jos pradmenys. Tačiau čia verta grįžti ir prie pradžioje minėto fakto – krikščioniškasis pasaulis pastatytas ne tik ant judėjiško, bet ir ant graikiško-romėniško pamato. Tad, siekiant per kalbą prisiliesti prie Vakarų civilizacijos kaip krikščionybės konteksto, galima įgyti ne tik krikščionišką, bet ir kultūrinį išsilavinimą bendresne prasme.

Žinoma, Seminarija nėra įprastas universitetas, o graikų kalba nėra svarbiausias dalykas iš visų, kuriuos studijuoja seminaristai. Be to, susipažinimui su šiuo dalyku teturime du trumpus semestrus, kurių teuztenka kalbos pradmenims, ką ir kalbėti apie ilgesnius kontekstinius

ekskursus. Vis tik, tikiuosi, kad paskaitose praleistas laikas bus gera investicija į išsilavinimą ir filologinius įrankius, padėsiančius Dievo bei pasaulio pažinime. Sau, savo studentams ir visai bendruomenei linkiu, kad studijų laikas Seminarijoje būtų kolegiškuo laikas, kai mokomės vieni iš kitų ir užsiimame *paidėja*.

Kun. Ričardas Doveika

Esu įsitikinęs, kad Dievas kiekvieną iš mūsų pašaukia, atsiveda, įveda ir palaiko labai asmeniškai. Intymiai ir individualiai. Kiekvienas iš mūsų pereiname klausimų ir tylos laiką, maišto ir pasimetimo patirtį. Svarstymų ir netikrumo kelią. Norą pabėgti ir nevertumo pilkumą. O gal ir garbės, galios, buvimo susitvarkyti gyvenimo paspėstas pagundas. Kiekvienas turime savitą kelią. Mane Dievas lydėjo ir vedė link savęs per bažnytinės parapijinės bendruomenės kelią. Per patarnavimą šv. Mišioms, per subrandintą supratimą, kad gera yra būti bažnyčioje. Kad gera yra kalbėtis su Juo, kad gera daryti gerą. Jis „prijaukino“ mane prie savęs per gerumo kelią. Man, kaip vaikui ar jaunuoliui, visada buvo gera būti bažnyčioje. Patarnavimai šv. Mišioms. Vėliau jaunimo bendruomenė Arkikatedroje. Tautos įvykiai, laisvės kelias. Mano gyvenime atsiradę dvasios milžinai – kunigai ir vyskupai, poetai ir kasdienybėje sutikti tikintieji. Gal tai irgi buvo Dievo rankos vedimas. Parodė ir pirmąją meilę ir pasivaikščiojimus pasimatymuose. Parodė laisvę rinktis ir leido. Leido pasirinkti. Esu už tai dėkingas. Už laisvę pasirinkti. Kad kelias į kunigystę buvo dviejų laisvių dialogo istorija. ■

Iš seminarijos gyvenimo

Klr. Miroslav Ulevič

Nežinau, kodėl verta studijuoti mano dėstomą dalyką. Gal todėl, kad tai tik vieno semestro dalykas, o seminaristas gauna tris balus savo studijų programoje. O jei rimtai, tai šeimos sielovada ir yra viso kunigiško gyvenimo kelias. Ateiname iš šeimos, iš aplinkos, kuri apsisprendė už mus ir apgaubė mus. Kunigiškas kelias bendruomenės parapijoje, kaip Dievo Tautos, Dievo Šeimos telkimas. Ir visa pastoracinė kasdienybė suksis apie šeimas. Apie įvairias šeimos narių patirtis, džiaugsmus ir skaudulius. Dievo Tauta visada atpažįstama kaip keliaujančios Šeimos istorija laike ir erdvėje. Verta studijuoti ne tik vieną semestrą. Verta būti įsišaknijus į šeimos sielovadą kunigiškoje tarnystėje, nes tai esminis kunigo buvimas dėl kitų. Tiesos buvimas, kuris lydi mus, kunigus, visą mūsų gyvenimą.

Mintyse sukasi keletas palinkėjimų seminarijos bendruomenei. Pirmiausia – drąsos. Gerasis Ganytojas yra drąšos istorija. Drąsos būti su žmonėmis, tarp žmonių ir liudyti ne žmogišką logiką, o atidengti dievišką ilgėsį. Ganytojas visada ilgisi pilnaverčio žmogaus.

Antra – dialogo keliu subrandintos laisvės. Gerasis Ganytojas turi būti laisvas nuo visko, kad būtų laisvas viskam. Laisvė visada yra dialogo kelias. Kai žmonės atpažins visada bus tarnaujančios tautai, o ne pataikaujančios ir įsisteikiančios kunigystės formoje. Kai Dievo Tauta atpažins, kad jos ganytojas yra tiesos žmogus, visada liks ir bus ištikimas bendrakeleivis.

Ir trečias palinkėjimas – „gyvybę už draugus atiduoti“. Tai reiškia visiškos laisvės patirtis. Nebijoti kankinystės. Nebijoti susibraizyti rankų iki kraujo kovojant už pasimetusį žmogų. Nebijoti prakaito ir raukšlių, žilo plauko ir nuovargio, nes tokios laisvės kelyje paliudyta kunigystė visuomet atpažįstama kaip dvasios milžinų kunigystė. Kiekvienam iš Jūsų linkiu tokiais tapti. Linkiu dvasios milžinų kunigystės istorijos. ■

Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje formacija trunka 7 metus. Per pirmuosius dvejus metus po parengiamojo kurso daugiausiai studijuojamos filosofinės ir istorinės disciplinos, likusieji ketveri metai skirti teologinių disciplinų žinioms gilinti. Taip pat studijuojamos kalbos: lotynų, graikų, anglų, lenkų ir italų. Paskaitos vyksta nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo ryto iki pietų, o tam tikromis dienomis yra ir popietinių paskaitų. Mokslo metai trunka apie 9 mėnesius, kurie padalyti į du semestrus: žiemos ir pavasario, po kiekvieno iš jų vyksta egzaminų sesija. Sėkmingai baigus studijas įgyjamas popiežiškojo Laterano universiteto bakalauro ir Religijos mokslų magistrato diplomai.

Seminaristas turi įgyti ne tik teorinių, bet ir praktinių įgūdžių, todėl per visus mokslo metus sekmadieniais yra skiriamos liturginės – pastoracinės praktikos parapijose. Jose klierikai ne tik patarnauja Eucharistijos metu, bet ir veda katechezės vaikams, jaunimui ir suaugusiems. Seminaristai taip pat dalyvauja įvairiose socialinėse tarnystėse ir savanorystėse, pvz.: bendrauja su vaikais, paaugliais ir neįgaliaisiais dienos centruose, lankosi ligoninėse ir migrantų apgyvendinimo centruose. ►

Visa dienotvarkė reguliuojama maldos ritmu. Kopyčioje maldai renkamosi keletą kartų per dieną. Pagrindinės maldos yra kasdieninės Eucharistijos šventimas, Liturginės valandos bei Švč. Sakramento adoracija, kurį bendrai atliekama numatytomis dienomis. Taip pat galima asmeniškai adoruoti mažoje kopyčioje. Rytais yra atliekamos maldos iš dienai skirtos Evangelijos ištraukos. Vakare nuo 21:00 seminarijoje privaloma laikytis *silentium sacrum*, tai yra, tylos laiko, skirto būti artumoje su Dievu. Taip pat praktikuojami ir kiti maldos būdai, pvz.: rožinis, litanijos, gaudžių verksmų giedojimas, kryžiaus keliai ir t.t.

Seminaristui dvasiškai augti padeda seminarijoje organizuojamos dvasinės konferencijos, rekolekcijos, susikaupimo bei „dykumos“ dienos. Neįkainojamas seminarijos ir asmeninio Dvasios Tėvo indėlis, kuris padeda klierikui atpažinti pašaukimą, sustiprinti jo tikėjimą ir lydi kelionėje į kunigystę. Taip pat dvasiniame augime nemažą vaidmenį vaidina ir paties seminaristo pastangos: dvasinis skaitymas arba asmeninio pamaldumo praktikavimas.

Seminaristas privalo išmokti tinkamai ir protingai paskirstyti savo laiką tiek studijoms, tiek

maldai, tiek pastoracinei praktikai, tiek asmeniui poilsiui. Be to seminaristas viską turi atlikti gerai ir atsakingai. Tokiu būdu, laikydamasis dienotvarkės, klierikas mokosi gyventi kartu su kitais žmonėmis ir derintis prie jų.

Be įvairių tarnysčių, savanorysčių, maldų, paskaitų, kitų įsipareigojimų seminarijos dienotvarkėje numatytas ir laisvalaikis arba rekreacija. Kaip šis laikas leidžiamas, priklauso nuo žmogaus pomėgių, gabumų bei norų. Vieni jį skiria studijoms, pasivaikščiojimui, pokalbiams, kiti – sportui, chorui, skaitymui bei savo pomėgiams arba po pietų tam skirtomis dienomis gali išeiti į miestą.

Seminarijoje švenčiamos tiek bažnytinės, tiek valstybinės šventės. Netrūksta ir tradicinių švenčių ir renginių, pvz.: kambarių laiminimas, seminaristų įvilktuvės, lektorių ir akolitų skyrimai, atvirų durų diena, pašaukimų savaitgalis ir pan.

Seminaristai turi atostogas per Visų Šventųjų šventę, šv. Kalėdas ir šv. Velykas. Pasibaigus pavasario semestriui seminaristai išvyksta vasaros atostogų, per kurias atlieka praktikas parapijose, dalyvauja rekolekcijose, vaikų ir jaunimo stovyklose ir poilsiauja. ■

Kasmetinio klierikų džiaugsmo ir bendrystės laiko – lapų grėbimo – akimirka.

Socialinė akademija

Iš pirmo žvilgsnio Bažnyčios padėtis Vokietijoje pasirodė kitokia nei Lietuvoje. Čia nuo seno yra įvestas Bažnyčios mokestis (8–9 proc. pajamų mokesčio). Tad kiekvienam piliečiui, atitinkamai pažmėjus savo religiją, atskaitoma pinigų suma su mokesčiais ir pervedama Bažnyčiai. Todėl pinigų čia nestinga. Instituciškai Bažnyčia yra įsitvirtinusi ir socialiai labai veikli – čia veikia daugybė krikščioniškų ligoninių, mokyklų, darželių, netgi bankų, kurie pelną skiria karitatyvinei veiklai. O labdara vokiečiams yra be galo svarbi – tai matome iš besidarbuojančių žmonių skaičiaus: vien Vokietijos *Caritas* įdarbina apie 700.000 žmonių ir yra antras pagal dydį darbdavys.

Didžiulę dalį labdaros vokiečiai siunčia į užsienį, siekdami paremti žmones jų socialinėje aplinkoje, padėti jiems įsitvirtinti. Ypatingą palankumą rodo stambiems projektams. Jų mėgstamas šūkis „*think big!*“ parodo entuziazmą paremti žmones užsienyje solidžia pinigų suma be jokio išskaičiavimo, vien tik žinant, kad jų pinigai prasmingai pasitarnavo kitų gėriui. Pagrindinis kriterijus – socialinė nauda bendruomenėms. Iš tiesų, aplanko jausmas, kad čia yra įmanoma viskas, kad galima įgyvendinti bet kokią idėją, jei tik ji pakankamai gera – resursų atsiras.

Daug sudėtingesnė situacija pasirodė ne institucinėje-organizacinėje, bet sakramentinėje-dvasingumo plotmėje. Kaip ir, ko gero, visur Europoje, Vokietijoje tikinčiųjų skaičius kasmet mažėja. Čia situacija yra ištis dramatiška, nes ypatingai po pedofilijos skandalų, prasidėjusių 2010 m., vien iš katalikų Bažnyčios oficialiai išstojo daugiau nei 2 mln. žmonių.

Vokietijoje Bažnyčia prarado autoritetą daugelio pasauliečių akyse bent jau kai kuriais klausimais: tikintieji nebeatiki Bažnyčiai lytiškumo, santuokos klausimų, taip seksualinę moralę radikalai atskirdami nuo tikėjimo. Mokyklose vaikams per tikybos pamokas dažnai vengiama tiesiogiai kalbėti apie Dievą. Tad neretai bandoma juos privesti prie Kristaus labai palaiptai, pirmiausiai jų akyse užtaisanti Bažnyčios autoriteto spragas, tada kalbant apie universalius dalykus – gėrį, grožį,

Klr. Martynas Kandratavičius ir klr. Deividas Stankevičius

draugystę. Žinia apie Dievo buvimą ir dalyvavimą žmogaus gyvenime, bendrystės su Juo galimybę tampa pakibusi.

Turime pripažinti, tokia padėtis mus labiau siai nuliūdino ir šokiravo: susidarė įspūdis, kad vyresnioji karta išgyvena radikalią prieštarą tarp dogmatinių žinių ir gyvenimo. Dabartinė suaugusiųjų karta, išmokusi tikėjimo tiesų ir praradusi gebėjimą tomis tiesomis gyventi sekuliarioje visuomenėje, keičia pedagogiką, nes dažnas mano, kad mokyti tikėjimo turinio yra klaidingas kelias. Būtina pirma įvesti į

patirtį. Tad išeitis – naujas būdas skelbti evangeliją ir katechizuoti. Tas naujasis būdas – nebandyti išmokyti jaunų žmonių tikėjimo tiesų, bet burti bendruomenes, kuriose būtų gera kartu ir tik palaiptai, neįkyriai perduoti tikėjimo turinį. Todėl dažnai Eucharistija ir Evangelijos žinia lieka nuošalyje, kalbama tik apie beasmenį gerumą, žmogišką šilumą, toleranciją. Esminis klausimas, kuris man iškilo, buvo: ar užtenka parodyto gerumo be žinios apie Jėzų Kristų?

Iš tiesų Vokietijoje tikėjimo perdavimas iš kartos į kartą šeimose yra beveik nutrūkęs, dažnai tikintieji namuose nebepraktikuoja maldos. Sekuliarioje visuomenėje Bažnyčia vis labiau net▶

Klierikų įspūdžiai iš Vokietijoje vykusių socialinės akademijos

pačių tikinčiųjų tarpe yra suvokiama kaip institucija, socialinis konstruktas, neįžvelgiant jos dvasinės-sakramentinės plotmės. Tad net tikinčiųjų tarpe auga pastoracinių planų sudarymo ir realizavimo reikšmė, o malda ir pasitikėjimas Dievu, kad tai Jis patraukia netikinčiuosius tikėti, dažnai nustumiami į šoną. Rožinis čia nebekalbamas ir atmetamas kaip senamadiškas ir davatkiškas, o sutikinimo sakramentas praktikuojamas tik vieno kito žmogaus ir tai dažniausiai prieš Velykas. Manau, ne veltui popiežius Benediktas XVI rašė: „Sielas,

Akimirkos iš socialinės akademijos Vokietijoje.

tai yra gyvos žmonės, neįmanoma patraukti prie Dievo tiesiog įkalbinėjimu ar diskusija. Jos nori būti išmeltos Dievo Dievui. Todėl krikščioniškasis vidujiškumas taip pat yra visų svarbiausias pastoracinis darbas. Mūsų pastoraciniuose planuose tai turi labiau atsispindėti. Galiausiai privalome suvokti, jog turime mažiau diskutuoti ir daugiau mels-tis.“ (Bažnyčios žinios Nr. 18, (234) 2005, 20 psl.).

Galbūt per šį trumpą laiką susidarytas įspūdis neapima visos Vokietijos ir todėl yra pernelyg kategoriškas. Vis tik mūsų socialinės akademijos vadovas Peter Klasvogt, net ir susidūręs su rimtomis krizėmis Bažnyčioje, neatrodė nei suglumęs, nei praradęs viltį ir optimizmą: jis mus drąsiai vedė tris savaites, ragindamas nebijoti iššūkių ir žiūrėti į galimybes, kurias Dievui padedant galima realizuoti. O mus, kroatų, rumunų ir lietuvių, ragino stiprinti santykį su Jėzumi ir pasinaudojant gauta patirtimi Vokietijoje, ruošti ateinantiems iššūkiams. Tepada mums Dievas! ■

Antai regiu Dievo buveinę tarp žmonių

Įpusėjus mokslo metams, Švč. Mergelės Marijos iškilmės dieną, seminarijoje tradiciškai vyksta įvilktuvių ir dekanato bei kunigystės kandidatūrų paskyrimo šventė. Pirmojo teologinio kurso alumnai pirmą kartą viešai paliudija savo pašaukimą ir troškimą vienytis su Kristumi, o Bažnyčia jį palaimina. Šių metų trečiakursiai dalinasi savo mintimis apie šią šventę:

Klr. Robertas Gaičauskas

Šis žingsnis man yra savotiškas patvirtinimas ir pašaukimo sustiprinimas to kelio, į kurį mane pašaukė Kristus. Sutana – ypatingos tarnystės Dievui ir žmogui rūbas, po kuriuo, kaip žmogus, esu paslėptas, kad manyje išryškėtų Kristus. Sutanos dėka tapsiu regimu ženklu visam pasauliui. Todėl įvilktuvės man yra ir džiaugsmas, ir tam tikras nerimas, nes dar labiau įsipareigoju ne tik savo gyvenimu ir laikysena būti regimu ženklu šiame liberaliame pasaulyje, bet ir priimti ypatingą atsakomybę už Bažnyčią, kurios dalimi esu. Juoda sutana turi priminti man, kad nuolat turiu kaip kviečių grūdą apmirti pasauliui, jog, žengdamas savo pašaukimo keliu ir panašėdamas į Kristų, duočiau gausių vaisių.

Šios šventės laikiu su džiaugsmu ir nerimu. Džiaugsmas, nes įvilktuvės yra Dievo malonės ženklas, patvirtin-

Klr. Robertas Gaičauskas

Klierikų mintys apie įvilktuvių ir skyrimų šventę

nantis mano pasirinktą pašaukimą, o nerimas dėl to, kad, būdamas silpnas ir nuodėmingas, įsipareigoju ne tik pats sekdamas Kristumi siekti šventumo, bet ir kitiems nešti Gerąją Naujieną bei padėti uždegti jų širdis Kristaus meile.

Kai susimąstau, kokiu kunigu norėčiau būti ateityje, pirmoji mintis, ateinanti į galvą – būti nuolat klausančiu Dievo balso. Šis pasaulis yra nuolatinėje kaitoje, atsiranda vis naujų iššūkių ir sunkumų, naujų evangelizacijos horizontų, ir kokie jie gali būti po daugybės metų, niekas nežino. Tačiau, jeigu klausysiu Dievo balso ir atsiliepsiu į Jo kvietimą, jeigu būsiu kunigas pagal Jo širdį, tikiu, kad Jis mane nuves ten, kur labiausiai būsiu reikalingas, lydint žmones link išganymo.

Klr. Dovydas Dabužinskas

Pačios įvilktuvės yra ženklas, kad per regimą ženklą – rūbą (sutaną) pradėdu eiti į pasaulį, tampa regimu liudytoju, o taip pat priimu ir atsakomybę už Bažnyčią. Skyrimų

Klr. Dovydas Dabužinskas

dėka klierikas pradeda išgyventi „adventą“ diakonato link. Laukiu visų skyrimų ir įvilktuvių su širdies ramybe, nes jaučiuosi savo kelyje, džiaugiuosi seminarijos formacija, kuri man padeda augti.

Niekad nesu pagalvojęs, kokiu kunigu norėčiau būti po daugybės metų, tačiau pirmoji mintis atėjusi į galvą ta, kurią sakė apaštalas Paulius: „Būti visiems viskuo“ – geru liudytoju ir ganytoju, atitikti ir išpildyti Dievo troškimus, kurios jis man yra parengęs.

Klr. Tomas Liucijanas Jundo

Vasaros atostogų metu, netyčia „scrolindamas“ Facebook'ą, užkliuvau už vieno lenkiško straipsnio, kuriame buvo pasakojama, kaip vienas kunigas parašė laišką klierikui jo įvilktuvių proga. Šis laiškas paliko man didelį įspūdį, nes supratau, ką reiškia sutana. Sutana – tai ne „magnato“ ar „aristokrato“ drabužis, bet tarnystės ženklas. Sutana yra vertinga ne tada, kai yra švari arba „stilinga“, bet tada, kai turi savyje tarnystės ženklų: tikinčiojo ašarų, baltų dėmių nuo prakaito, atsiradusių atliekant tarnystę, pvz. piligriminės kelionės metu. Šią kandidatūrą priimu kaip procesą, nes tuomet vis labiau mokausi panašėti į Tą, kuris savo pavyzdžiu parodė, kaip tarnauti ir kaip aukotis. Tikiuosiu ir viliojasi, kad Viešpats padės toliau eiti ryžtingai ir ištikimai. Rastu laišku norėčiau pasidalinti su visais: ►

Klr. Tomas Liucijanas Jundo

Pasirošimo šventei momentas.

Šiandien sutana Tau yra nuostabesnė už vestuvinę suknelę. Ne veltui džiaugiesi ją pagaliau apsisivildamas. To juk laukei nuo to laiko, kai tik įstojai į seminariją. Linkiu tik, kad būtimei taip pat laimingas, kuomet ji taps tuo, ką reiškia jos spalva, t. y. marumo drabužiu, mirštančiojo uniforma. Būk toks pat entuziastingas, kai ji ims Tave atskirti nuo kity, kai taps tavo narvu ir krosnimi, kur Dievas Tave lydis ir grynins, kai taps nepatogiu eremu. Šis rūbas, reikalui esant, bus Tavo šarvais, tačiau tik tuomet, kai neužmirši ją tokiu būdu dėvėti. Sutanos nešiojimas gali ir turėtų tapti maldos forma, bet taip neatsitiks, jei ją nešiosi kaip paprastą drabužį.

Kišenės tokios gilios, kad ten gali tilpti viskas, kuo galėtum pasidalinti su kitais. Visada turėk jose kažko, kuo galėtum pasidalinti su stokojančiais ir vaikais. Atmink, kad kitiems vienas kitas euras, šypsena ar paguodos žodis bus daug brangiau už Tavo nepriekaištingai giedamus himnus ir giesmes. Taip yra todėl, kad žmonėms pirmiausia reikia pajusti, jog yra iš tikrųjų mylimi. Vidinės kišenės nėra skirtos brangiems rašikliams nešioti. Pasidėk ten laiškus tų, kuriems nežinai, kaip atsakyti; užrašus su vardais tų, kuriems pažadėjai, kad už juos melsiesi; mokesčių sąskaitas tų, už kuriuos nutarei sumokėti; adresus, kur žinai, kad reiktų apsilankyti (dėl to, kad tie, kurie ten gyvena, niekuomet neateis pas Tave); šuniukų, kačiukų, anūkėlių, įsimylėjęlių paveikslėlius, taip pat vaikų dovanotus medžių lapus bei piešinius. Visada ši kišenė tebus pilna.

Tegul šis drabužis Tau bus nemalonus ir nepatogus, kai turėsi pagundą puikuotis ir pūstis. Tegul būna jis Tau visada ir priežastis pargriūti, primynus skvernus, kai pasuksi klaidos keliu. Nesijaudink, taip jis sutrukdys Tau nueiti ne tuo keliu. Nebijok jo suimti į rankas, kai skubėsi padėti savo artimui, net jei atrodytum juokingai ir kvailai.

Linkiu, kad ant Tavo sutanos matytųsi baltos druskos žymės. Tos, kur ant nugaros, tebus pėdsakai Tavo prakaito, o tos, kur priekyje ant krūtinės, tebus ženklai ašarų, tiek Tavo, tiek tų, kurie Tavo apkabinti patikėjo Tau šimtus savo rūpesčių, didelių ir mažų, rimtų ir juokingų. Norėčiau, kad tie balti druskos pėdsakai atsirastų anksčiau už Tavo pirmuosius žilus plaukus.

Nebijok, kad Tavo sutana susiglamžys ar išsipurvins, kai eisi padėti vargstantiems ir sužeistiems. Nesivaržyk net ir suplėšyti jos, jei reiks padaryti raiščius žaizdom sutvarstyti. Atmink, kad jei reikia, ji gali pasitarnauti ir kaip apsiaustas ar tentas pastogei.

Linkiu, kad ji greitai susitrintų ties keliais ir pečiais, kas būtų Tavo maldos ir kitų naštos, kurias neši, ženklai. Ir kad šie pėdsakai neatsirastų ant nugaros ar alkūnių, kurie reikštų, jog ilgai sėdėjai ar kad alkūnėmis skyneisi kelią per minią. Mylėk šį drabužį, tačiau ne save, kai eini juo vilkėdamas. Pirmiausia mylėk Bažnyčią, kuri jį Tau davė. Ir beprotiškai mylėk Jėzų, kuris Tau padovanojo Bažnyčią ir Tave Bažnyčiai.

Atmink, kad bet kuris autobuso keleivis mano turįs pirmesnę teisę sėdėti už bet kurį kunigą. Tiesą sakant, visai nesvarbu, ar jie teisūs, ar ne. Tai, kas svarbiausia, yra tai, kad žmonės, Tavęs neapkęsdami, neturėtų pagrindo neapkęsti Dievo. Vis daugiau žmonių Tave stebės: juk galiausiai Tavo sutana trauks dėmesį. Taip pat ir baugins, todėl bus vis mažiau žmonių, kurie išdrįs Tave kritikuoti. Tačiau tai nereiškia, kad tam nebus pagrindo: atmink, kad Tavo sutana nėra užbaigto produkto pakuotė. Viešpats Tave apgaubė šiuo drabužiu, idant gailėstingai paslėptų Tavo silpnības bei trūkumus, todėl: „Jeigu tai suprantate, būsite palaiminti, taip elgdami.“ (Jn 13,17) ■

Kai Viešpats pašaukia į savo ūkį

Garbė Jėzui Kristui, brangus skaitytojau, esu pirmojo teologijos kurso studentas kl. Bronius Jarukas iš Kaišiadorių vyskupijos, Želvos šv. Ignaco Lojolos parapijos. Lygiai prieš trejus metus peržengiau seminarijos durų slenkstį, o pernai drauge su jaunaisiais broliai klierikais Kaune atšvenčiau 50 metų jubiliejų. Esu, kaip daug kas pasakytų, – vėlyvas pašaukimas. Jį atpažinau per gyvenimiškus įvykius, būdamas paprastu žemdirbiu, nes Viešpats šaukė į savo ūkį.

Gimiau ir augeu religingoje šeimoje Ukmergės rajone. Esu jauniausias iš keturių vaikų – pagrandukas (turiu brolių ir dvi seseris). 1980 metais priėmiau pirmąją šv. Komuniją, o po trejų metų Jo. Em. Vincentas Sladkevičius suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Vaikystėje kiekvieną sekmadienį ir švenčių dienomis drauge su šeima vežimu važiuodavome į šv. Mišias. Jų metu mane žavėjo kunigai, kurie meldavosi prie nugręžto altoriaus. Kad geriau matyčiau, ką kunigas daro, atsistodavau ant suolo klaupio ir pasistiebdavau. Tais laikais vaikai vieni kitų mėgdavo klausinėti: „Kuo būsi užaugęs?“ Kadangi buvau mažas ir dar labai gerai mokėjau taisyklingai ištarti visus žodžius, atsakydavau trumpai: „Užaugęs noriu būti kuginu“.

Pirmos rimtos mintys apie kunigišką pašaukimą mane aplankė jaunystėje. Savo gyvenime turėjau viską, ko man reikėjo: pragyvenimo šaltinį – ūkį, santykius su kitais žmonėmis. Vis dėlto kažko trūko gilesnio. Supratau, kad stokojau ne materialinės, bet dvasinės gerovės. Šį troškimą patenkinau eidamas į bažnyčią, kurioje patarnavau liturgijos metu atlikdamas zakristijono tarnystę. Šie paprasti dalykai nebuvo nuobodūs, priešingai – malda teikė didelį džiaugsmą. Dievo namuose – bažnyčioje – visada jausdavausi laisvesnis, ne nuo kasdieninių darbų, kurių visad turėjau ūkyje, bet širdimi, nes jaučiausi esąs arti Dievo. Dalyvaudamas Eucharistijos šventime Želvos, gimtosios parapijos bažnyčioje, jaučiau

Kl. Bronius Jarukas

Viešpaties artumą ir, prisimindamas vaikystėje išgyventą smalsumą, dažnai susimąstydavau apie kunigystę. Nuolat savęs klausdavau: ar galėčiau būti kunigo vietoje ir stovėti priešais altorių. Atsakymą į šį klausimą man pasufleravo Viešpats per gyvenimiškus ženklus ir išbandymus.

Kai man buvo apie trisdešimt penkerius metus, Viešpats padėjo apsispręsti dėl stojimo į seminariją ir tapimo kunigu. Tai įvyko vieno gydytojo dėka, kuris prižiūrėjo mano tėtį ligoninėje po pirmo insulto. Šiandien galiu drąsiai sakyti, kad Dievas veikia

per kitus žmones ir teikia vilties, kad ne viskas prarasta. Gydytojas manęs paklausė: „Ar tu esi tikintis? Jei taip – užrašyk šv. Mišias“. Tą ir padariau, tėčio sveikata pradėjo gerėti. Šis įvykis dar daugiau pakurstė manyje mintis, kad visa, ką šioje žemėje turiu – laikina. Subrendo galutinis apsisprendimas tapti kunigu, tačiau lygiai po metų tėtį ištiko ant-rasis insultas, dar po metų kitas ir taip nuo pirmojo penkerius metus iš eilės vis po naują insultą. Po tėčio mirties panaši istorija vyko su mama. Ji sirgo penkerius metus. Nepaisydamas šių gyvenimiškų ►

*Vyriausio seminarijos
klieriko pašaukimo
liudijimas*

Kl. Bronius Jarukas
vaikystėje.

Bronius yra mažesnis brolis.

Kariuomenėje.

šeimos nelaimių, vis mąstydavau apie kunigystę ir supratau, kad Viešpaties planas man buvo slaugyti sergančius tėvus, jais rūpintis, prižiūrėti. Visi šie įvykiai mane subrandino, teikė pasitikėjimo Dievu, savimi, kunigais, leido tapti tvirtu.

2017-ųjų metų vasarą, kai buvo beatifikuojamas palaimintasis arkivyskupas Teofilus Matulionis, pradėjau žengti pirmuosius žingsnius, kad galėčiau stoti į seminariją, tačiau reikėjo išlaukti dar metus. Vis dėlto buvau kantrus keturiasdešimt septynerius metus, tad dar vieneri metai praėjo gan greitai. Įstojau į seminariją, kurioje susidūriau su keliais iššūkiais. Juos turėjau išmokyti įveikti. Vienas iš jų – gebėjimas bendrauti su jaunesniais pašaukimo broliais. Tapau vyriausiu bendruomenės nariu. Nuoširdumo ir paprastumo dėka šį iššūkį pavyko įveikti. Šios dvi savybės pagelbėjo vaikų ir jaunimo stovyklose, o taip pat ir seminarijoje. Su kurso broliais ir kitais klierikais sutariu gana gerai, dažnai tenka dalintis gyvenimiška patirtimi, o kartais išklausti ar net tėviškai pamokyti. Seminarija – vieta, turinti savą tvarką ir ritmą, kurio privalu laikytis. Nemėgstu išsiskirti iš kitų klierikų dėl vyresnio amžiaus, todėl kartu su visais atlieku visas bendruomenės nariui būdingas pareigas: plovimus, budėjimus ir praktikas. Kitas iššūkis, su kuriuos susidūriau – nelengva studijų pradžiai, jautėsi bendrų tikėjimo žinių stoka. Juk į mokslus seminarijoje kibau po dvidešimties metų pertraukos. Vis dėlto, visus seminarijoje patiriamus išbandymus priimu nuolankiai, mokausi nusižeminimo. Viso to nuolat mokausi iš Mergelės Marijos, kurios šventąjį rožinį pamilau seminarijoje. Kiekvieną rytą, kol visi dar kietai miega, išeinu pasivaikščioti ir melstis...

Turiu kelis pomėgius: pirmasis – gaminti natūralius kaimiškus patiekalus. Per ilgą ūkininkavimo laikotarpį išmokau pasigaminti lašinius, skilandžius, cepelinus, sūrius ir kitus gardumynus. Įstojus į seminariją, šį pomėgį reikėjo apleisti,

tad suradau kitą – pradėjau kolekcionuoti įvairias litanijas. Šiandien jų savo kolekcijoje turiu 543, o tai dar ne pabaiga... Taip pat mėgstu daug kalbėti ir bendrauti su žmonėmis, kurie nori būti išklausti, to mokausi iš dykumų tėvo šv. Antano.

Kartais susimąstau, kokių ganytoju svajoju būti. Manau, kad pirmoje vietoje norėčiau būti žmogiškas, padedantis atrasti tikėjimą kitiems žmonėms, o taip pat niekada neprarasti pagarbos kitam, nenoriu tapti funkcionieriumi. ■

Kl. Broniaus kursas.

Ganytojas ir Žvejys pagal Jo paveikslą

Šiais akademiniiais 2021–2022 metais Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija savo bendruomenės narius ragina apmąstyti savo tarnystę bei pašaukimą iš ganytojo bei žvejo perspektyvos. Svarstant šia tema, negalima apsieiti be įvaidžių analizės, paremtos Bažnyčios bei pasaulio kontekstais.

Kalbant apie ganytoją, reikia pastebėti, kad tai solidus apibrėžimas, plačiai naudojamas Bažnyčioje. Išgirdus šį teminą, žvilgsnis nukryps-ta į dvasininkus, ypač vyskopus, kurie yra pirmieji Dievo Tautos ganytojais, skirti jos globai. Mūsų aplinkoje, vis tolstant nuo ūkininkavimo bei gyvulininkystės, ganytojo įvaidis dažnai tampa tolimas ir sunkiai suvokiamas. Visgi esminius bruožus galime išvelgti. Esminė jo funkcija – rūpestis kaimene, užtikrinant jos saugumą ir gerovę. Ganytojui rūpi kiekvienas jo kaimenės žmogus. Jis suvokia savo kaimenės svarbą. Suvokia, kad ji yra jo ir jis yra atsakingas už jos gyvavimą. Ganytojas yra kaimenės šeimininkas. Tuo tarpu samdinyas atlieka panašias funkcijas, bet suvokia, kad kaimenė nepriklauso jam. Jis atlieka tik tai, kas iš jo reikalaujama, dirba pagal nustatytą laiką, kartais aplaidžiai atlieka net ir minimalias pareigas kaimenės atžvilgiu.

*Tikras ganytojas
ir žmonių žvejys
pašaukime pasižymi
išmintingumu ir
protingumu*

Seminarijos tabernakulis.

Diak. Robert Voičan

Ganytojo sinonimas yra piemuo, kuris dažnai siejamas su prasčioko, nemokšos, kaimiečio reikšme. Ši reikšmė dažnai vartojama norint pašiepti kitą arba išjuokti. Nors ganytojas ir piemuo laikomi sinonimais, vis tik ganytojas yra siejamas su atsakomybe, ko nelabai galima tikėtis iš piemens, kuris čia tampa samdiniu. Ir vis tik, kaip pasauliui bebūtų keista, būtent piemenėliai Jėzaus gimimo metu tapo pirmaisiais Įsikūnijusio Žodžio liudininkais. Ne karaliai, ne didžiūnai, ne rašto aiškintojai, ne fariziejai, o piemenys tapo to didingo įvykio

liudininkais.

Žvejo gi įvaidis dažniausiai yra siejamas su amatu. Tiek Jėzaus laikais, tiek ir dabar, kai kalbama apie pramoninę žvejyba, tai – profesija. Žvejyba taip pat gali būti suprantama kaip hobis, teikiantis atokvėpį ir pasitenkinimą. Tuo tarpu būti žveju Bažnyčioje nėra taip paprasta ir patogiu. Tarnystė, priešingai, negu hobis, ne visada yra patraukli arba maloni. Kitaip tariant, „neapsimoka“. O ji ir neturi nešti naudos pačiam ►

tarnautojui. Bažnyčioje dvasininkai, vienuoliai arba įsipareigoję pasauliečiai vykdo savo tarnystę, siekdami pasitarnauti bendram asmenų, Bažnyčios gėriui – sielų išganymui. Kaip svarbu mums matyti tolimesnį mūsų veiklos tikslą. Neseniai man perpasakojo įdomų liudijimą: „NASA“ patalpose grindis plaunanti moteris užklausta, ką čia veikia, atsakė: „Siunčiam žmones į kosmosą“. Atsakymas kiek šmaikštus ar net kuriozinis, bet tuo pačiu ir pamokantis. Dažnai net menkiausias darbas arba tarnystė yra būtina, kad galima būtų pasiekti kilnesnio tikslo. Būti žveju, tai ne patogiausiai jaustis savo „statuse“, bet nuolat išskirti galimybių padėti žmonėms žengti šventumo link.

Sunkiai įsivaizduojamas žvejys, kuris, atėjęs žvejoti ir jau užmetęs tinklus ar meškere, tuoj pat šalia ant kranto įsmeigtų lentelę su užrašu: „Mielos žuvelės, plaukite ir kibkite nuo tokios iki tokios valandos, aš jus gaudysiu“. Tikras žvejys yra susikoncentravęs vien tik į plūdės, kad, joms suvirpėjus, nedelsiant ištrauktų užkibusią žuvelę. Žmonių žvejys tokiu yra visą laiką, o ne tik tam tikromis valandoms.

Arkivysk. G. Grušas šventina Gailastingojo Jėzaus paveikslą.

Vieno pokalbio metu seminarijos dvasios tėvas kun. Gintaras yra sakęs: „Gyvename laikais, kai reikia žvejoti ne tinklais, o meškere“. Tai teisinga įžvalga šių dienų Bažnyčios gyvenime. Kiek pasigilinę į šį teiginį, galime teigti, kad, žvejojant tinklais, yra didesnė tikimybė užgriebti daugiau žuvų, o ką gi reškia žvejoti meškere – tai iš esmės pakeisti savo mąstymą. Turint tik vieną kabliuką, reikia daug pasitikėjimo, kad būtent ant jo užkibs tinkamas laimikis. Jėzaus laikais žvejai buvo ne ką daugiau išsilavinę, negu piemenys, bet jie tapo pirmaisiais to paties įsikūnijusio Žodžio mokiniais ir Jo paliktos misijos tęsėjais. Šių žmonių dėka Bažnyčia tapo tinkamu įrankiu Dievo rankose.

Pasvarsčius apie bendrus ganytojo bei žvejo bruožus, belieka užduoti sau klausimą: koks turėtų būti ganytojas ir žmonių žvejys Jėzaus pavydžiu? Kalbant apie pavyzdinę ganytoją, reikia prisiminti palyginimą apie paklydusią avelę bei Gerąjį Ganytoją, kuris palieka 99 avis, kad surastų vieną paklydusią (žr. Lk 15, 3-7). Ką iš esmės mums sako šis palyginimas? Ogi tai, kad turime pasitikėti Tuo, kieno vardu tampame ganytojais. Juk tikrai nėra lengva tikėti tuo, kad pavyks atrasti pavojų apsuptyje paklydusią avelę, maža to, ne ką mažiau pasitikėjimo reikia tam, kad, ieškant paklydusios, paieškos metu neišsiskaldys likusios. Pasauliui tai yra beprasmis dalykas. Matematiškai 99 yra daugiau, negu viena, bet Dievo logika yra kitokia, ir tik tikras ganytojas sugebės veikti tokiu principu. Samdinyš to nedarys.

Gerai žinomas popiežiaus Pranciškaus paraginimas, kad ganytojas turi kvepėti ganomaisiais, čia labai tinka, bet jį galima išversti ir kitaip, kad ir ganomieji, kurių tarpe ir tie, kurie Jo pašaukti užimti ganytojų pareigas, turi pasiimti Ganytojo kvapą, kuris yra įgaunamas sekant Viešpatį Jėzų, būnant su Juo bei mokantis iš Jo.

Būti žmonių žveju pagal Jėzaus pavyzdį reiškia visiškai atsiduoti Dievo valiai ir Juo pasitikėti. Tai taip pat reiškia mokytis nuolankumo, kai atrodo, jog žinai geriau, kaip tą daryti. Žvejoti meškere, siekiant gausaus laimikio, nėra tinkama laikysena pasauliui, juk pramonėje naudojami tinklai, kad būtų galima pagauti kuo daugiau žuvies, o šių dienų Bažnyčios kontekste būtent asmeninis palydėjimas ir santykis yra viena iš tinkamiausių priemonių, naudojamų vedant tikinčiuosius į išganymą.

Tikras ganytojas ir žmonių žvejys savo pašaukime pasižymi išmintingumu bei atsakomybe, iš kurios kyla ir tikro Bažnyčios ganytojo bei žmonių žvejo autoritetas, kuris nėra įgaunamas sau ar vien tik savo pastangų dėka. Tai Dievo dovana, skirta bendram visų tikinčiųjų gėriui, kurios puoselėjimas prasideda seminarijoje. ■

SINODO MALDA

*Stovime priešais Tave, Šventoji Dvasia,
susirinkę Tavo vardu.
Tik Tu viena mus veski,
tebūna mūsų širdys Tavo namai;
Parodyk mums kelią, kuriuo turėtume eiti,
ir pamokyk, kaip jį įveikti.
Esame silpni ir nuodėmingi;
neleisk mums skleisti netvarkos.
Neleisk, kad mus klaidingu keliu vestų neišmanymas
ar kad šališkumas turėtų įtakos mūsų veiksmams.
Leisk Tavyje rasti mūsų vienybę,
kad kartu galėtume keliauti į amžinąjį gyvenimą,
nenuklysdami nuo tiesos kelio,
nuo to, kas teisinga.
Viso to prašome Tave,
kuri veiki visada ir visur,
kartu su Tėvu ir Sūnumi
per amžių amžius.
Amen.*

Redaktorius
Bendradarbiai

Klr. Tautvydas Dikčius
Klr. Titas Misevičius
Klr. Miroslav Ulevič
Klr. Mirosław Jonas Domański

Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija
Kalvarijų g. 325, LT-08420 Vilnius
tel. (8-5) 2701602
www.seminarija.lt
www.facebook.com/Vilniauseminarija
www.instagram.com/sv_juozapo_seminarija

Dizainerė
Spausdino

Lina Bastienė
UAB „Infosimūlas“, Vilnius

I viršelyje: „Vilniaus seminarijos pastatas iš paukščio skrydžio“. Fot. aut. Karolis Janulis
IV viršelyje: „Netikėti svečiai seminarijos teritorijoje“. Fot. aut. klr. Zenonas Turauskas

www.seminarija.lt
www.facebook.com/Vilniauseminarija
www.instagram.com/sv_juozapo_seminarija

